

299

Pa na ellomp, allas! rei neq sicour deza,
 Bretonet chrestien, pedomp ell evite,
 wit ma vint recevet ete d'iverach hon Doue.
 Ebars er Barados. Requiescant in pace.

Peder intanvez paour a zo bremañ channet
 gante pèvar varniguent eus a orfelinet.
 regetomp ell chrestien, ma zeug Doue de chanxeli,
 Hac epad e buez ive Du frategi. A. Lédan

Detaill

Var ar cholera-morbus.

Havar ar voyenou d'en un garantissa eus ar vezan,
 e gement ha ma zeo possibl.

Na vezo gret, o va Doue!
 hervez ho potenter santal.....

Voxi tou ar Plez's libertin.

Habitantel a Kreiz, tostade, me ho pre,
 Da glévet eun Detaill a hent calz glacharet,
 Var sujet eus chléved bras a zo orin e Paris,
 Pini, en bér anzer, a ro eus moro eris.

300
2.

Martez e zeus darn a deuzo d'am tamal
 Salamour d'an sujet a lagàn da rimal;
 ne mous neb intention nemeb dont d'ho gentellia
 Da bellât diuzoeb eus malous ar goassa.

3.

Qendrechet ouz, certen, zo vez un dra rimet,
 E teu calz ezeloch d'antren en hon spered,
 Ha dre ma zeo va matier, allas! maé da studia,
 En e brezantàn d'ech, ma gred, vit an giella.

4.

Clêvel v'eb eus oll courz eus calz a gléveje
 Pere, simeas, zo caus eus noubt a Kaleurine?
 Hac a zo, a dra certen, infirmitat, gual euzus;
 Mes terruptoch eo choas ar Cholera - Morbus.

5.

An goalen-mâ' gatis zo deut eus an Indes,
 Hac a zo nem dolit dre'n bed a bepp costez;
 Goude beza ravajet hac ar Pers hac an Bourz,
 E deus grêl dommaoch bras er Palugn, er Russi.

6.

Goude Beza douguet an desolation
 Partout dre an Egypt, hac ar brassa sponken,
 E tistruet calz e Bro-sauz en eur fêon mous bed oris,

- Ha ceta-hi brema vrien e gêr Paris!
7. Direded eo ivez, casi-incontinant
an cholera ebard merra a zepartlañant.
O Franc! ô va maou-brê-guer! ha te avez redijet
Da veza er vech-mâ cheñchet en ar vech!?!... .
8. Na ouffeb ejet n'ombrie an dud endez, tezet;
Abes gouzout arêr zo em niver bras m'ebet
an dud yaouanq, ar re gêr, ar paour ha car-piñvidie,
oll e zint d'istrujet d'êr goata reuzidie.
9. An gouarnamant Franc, pelt zo ebs eva
Peur e teije' c'hleved en vro d'eu en reilla,
En devez bet gemaet an oll m'usulier erdet
a vije bet capabl d'hor beza prezevet.
10. Abes peuas, va Doue! dont da viret, andez
Ouz un dra a zo brezh dan oll pouevar human!
Ne zeus nep-seurt quitañ, nac an ner-zeus hon arun
capabl d'eu arvêl.... Doue Doue zo eva!....
11. Gouzoud-e ma de d'eu en em dizegeri
Balanius d'eu n'ialter ger eruet ha ger er; ;

- 90° mes soujous penes Doue a lavar deumpertes:
 „ En em zicouit' oll, ha me ho lico erce. „
12. ~~Be z'...~~
 .. credits, sa mignouet, huc heuillet gault gic'is saiz
 ar' e'hentellou a roer' de'ch' amâ da vedite:
 v'it' ho suret' e scrifa' gement' mâ.
13. An Instruction-mâ a zo reccommundet
 Dre un Decision eus a vedec'iet;
 rac-se ta stedit-hi, couly-hac ho'ch'amezegen,
 ha dirgit-hi d'an oll dre abep' saurt' moyen.
14. Peguen coujabl' evet', ma se dre negliganc,
 E t'oupe ar' e'hléved' bars en ho temeranc,
 P'en hini ho'ch'amezec! rac-se laqit' eves mac
 Da rent' e peb' f'icou da dachout' e bellât.
 Becon d'en em buerer' diou' a Cholera.
15. Ret' eo, Dre bep' moyen, miret' ar' broprete
 Yarnoc'h-hu ho'ch'-unan hac en ho ty' ive;
 I'tre m'eo ze g'elennet balamocis d'ar' e'hléved'-mâ,
 ze a zo eus vertet' d'ameus ar' se g'uenta.
16. laqit' oll eves mac eus a bep' yenien,

Nac en em dalchite tom e peb amzer ar c'h;
 Dreist oll, tuchit da zungennar ha cōf ur ihouis gloan,
 Chroasomeyer mezer adte caout peb unan.

17. En nep occasion na dleit get peñs
 Ho breid neos var an vein, nac ive varar peñs;
 Peñent-se' alfe rei d'ech marteze eur yenien,
 A ve moages tervulet en ho ty da berr den.

18. Breichou en em gas oblijet meur a zen
 Da soya e placou a ze humid ha yen;
 Neuz e tleont douguez, evit en em gaout urvad,
 Nepp faot eur galochou p'antromant buntou coad.

19. Pa var bar en gouele, arabat ve digar,
 Uta ma pad an nōs, na preñestou, nac ur;
 Vret e ze da berr unan beza a breid mad en guez;
 Rac aoun dar yenien has humidite'n er.

20. Nuiñ ma ve proscit, e zecret evita
 Peb labour divodes, rac ve dicidit netra;
 Ha neos cās e pey amzer, pe en d'eu, pe en gouez,
 Nac lez get james en em vintare d'eu.

21. ar sobrealz ivez, a ze recommandet,

304. E heb tra ganto soign bras e zecret e mibeto;
 rac-se, ebars andebri-couly hac ebars en eva
 na dleer quener re-james mes a nep tra.
22. Observet e zecret neuas ar-venverrien,
 Hac an dud debauchet ze attinget soudan
 sus ar' chleved mortel-mâ; rac-se eta, hepexcur,
 renoncet olt a grem da vicoz ger mezur.
23. Un draz vad eo ive bepret en em vager
 sus a zecret ar' chig, prozet mar, dreid' heb tra;
 Ar' chig freng ze ivez mad; mes atao ar' chig sallet
 a dleer da zifen, muia ma vez allel.
24. Sus a bouzon, froiez orig, ecret en em absten,
 Hoc dreid oll, na chuezet, sus a bepp breuvach gen.
 Gementre ze danjerus; laqit en ur pintad dous
 ut toyad giin-ardant je giin-kues d'ha sicant.
25. Un abus bras a rêv, sus a liquerioz cre
 ze ivez danjerus, gont avoaloh a rêv ze;
 na giin grem, na giin-ardant va grem na dleer eva,
 neskot gouds mes vez dibret en toum bara.
26. Dar biër ha dar gis ecret renonc a grem,

- D'an douer-meh, piquetes, ivez d'ar jambegen,
 D'ere narevz get bervet a voalêb' vit beza ye'chues,
 Pe dre beza grêto fall' etfe beza noazus.
27. Pe b den subitaumant n'om santfe attaqet
 Eus eur secret p'ran bouzar en eur membr' beuaget,
 Eus a eur boumender glêu, pe a zebezadurez
 A dre galv' medicin b'arren instant memes.
28. Ubeues bra' rei' ivez, mar sant eur bouan beuae
 Ebars en e beultrin, pe t'ân en estomac,
 Pe auctraumant an drauc-côf, e zee ket gudnet d'ouiden
 Ar medicina to sta evile sicure n'anden.
29. Ules g'el' attantion e zee incontinent
 E rengar' moult. Pe gl'arg, he p' d'ele ur mouant,
 Rac an disterra retard a l'effect's en gementre,
 A elle beza cours. Pe vaxo, maetoge.
30. Da chorters ma teygo ar medicin d'au ty,
 E tteygo an den cl'ân en e vaele ch'oezi,
 H'ac evile e excite, e rango buan eva
 T'iz'an tom, compozel aus al' l'ouzaou-mâ.
31. G'eneril deillou benti ebars en l'osta g'êr,

306. Hac eus ar re tilhenad, e tri'n apotiged;
 Gant an dra-ze e rofol e dizan dan linie blañ,
 Hac en rofol d'eva toum ha buan dezan.
32. Continuit gant soign d'en del'chet bepret toum
 Ebars en e noele, ze a ze gant erou;
 Dal'chet an deestimet mañ ebars toumpissouglwan;
 rac acou e toufe rien an disterra dezan.
33. En huc's interest oll e recommandes c'hoars,
 N'irio andeiz memes ourpen ezeet be'ceves,
 Da bellat ouz ho tyezan dour brein, an te ilive,
 Errou e capet da denna ar c'hleveden choubes.
34. Conseilli a r'ev de'ch poumpes en em sponta
 Gant an acou da dra-pout ar c'hleved horrupt-ma;
 rac se, rot en ordinal, gret pepini ho teves;
 Ha legite ho fizians, ebars en hoi zalves?
35. Diviallit ive mañ na deuf'ch da garet
 Ebarsen memes camb' re adud da gouspet;
 Argeret ma vezot giinget, digoret ar preustou,
 Sep minist'ir, hep mauevel, acou, hac ande eojou.
36. Ourpen, e recommandet del'chet an eus pod' vie

Dous chloarvat alao ganto soign ebarr peb ty;
 an dra-ze a vez c'evet e ty'n apotigerien,
 Pere a risgo d'êch en implija soudan.

37. Mad ne nonpas varnoech serrir gante goue e los
 nac ivez ridoue, na zeit da reus,
 Na lezel nep loustoni er podou e nep anzer,
 Mes o rincea qe gent ganto eur banue dous deler.

38. Pellait ouz hoty an toulou fêd bepret,
 an dous scot bars ermez a dle beza stlapeto;
 Gualchi goier ar prenestou zo all traou mad da ober,
 Anfin, ar bropret dreiste all zo necesser.

39. Marga loened en ty zo bepret un dra fall,
 ne aller qet James donet re da damat,
 An em discrette ivez usal loened hepezon,
 rac dangerus brasco beza gante o cham.

40. Angaji a rir choas donte dea en bourvee
 a riz, heiz, bleud moutard, hac a gauphre peb ty;
 un honarn da repassi, eur urigpa zo necesser
 E vit tenua an treid, na vez neten d'be.

41. Cete meura voyen vit en em brexevi

- 308
 Deus ar c'hleved horruz, mar l'bet deus ho ty,
 Mes hon gic'la medecin eo certenac'h Doue,
 rac-je laqomp eunnor hor c'houfiane, beude.
 48. Pellacomp ouzomp all heb seurt d'issantion,
 Bevoump evel breudeur, bars en union,
 m'hor bez nep ambition namet da garant jeus,
 Evel g'ic'ristenier habugale eirus.
 49. Mes, mar fell deomp hirio meritede c'hrac'h,
 Sicouromp ar beorien en o all ezamor,
 En em amproump buan da rouet d'o rouaji,
 Hevez hor moyenou ha fortien heb hirio.
 50. Me bell a zo, siouaz, hon eur caly negliget
 M'axinoue sac' ar feiz, beudez deomp presquet,
 Deomp hirio, leun a fiziane, dirac brei an auterine
 D'obten misericord eur abers hon Autrone.
 51. Me recomman'et zo deomp, dre rouez hor justet,
 Da adressi hez cess hor voer da Hestr ar bed;
 En em hastomp - ta buan, barsen hor chalanite,
 Da heuil o c'hentellier hoc en nos hac en de.
 52. En em unanomp all a galon, a s'peret,

- Dimploki gant gür feiz hirio salver ar bed;
 En em stiuscomp assemble, va breudere, war hon daoulin,
 Da choel misericord digent hor ibestir di'vieu.
48. Gourzet a reomp all eo hor pechejone bras,
 Mes e misericord a ze calz brassoc'h choas,
 rac-se-la, gant gür firian, ni'nem dol en kacharge
 Epelc'h hep mui qen e zeus deomp sureter.
49. Doue a vadelez, roit deomp an esperance,
 Da velet ar pechee soudan rieu er firian!
 Sellit ouz ha pugele, mantret all gant ar glacher,
 Ha rentit ar bonneur die all war an douar. fin

Ebral 1832.

A. Lédan

Nota. an autrone souvestr, Dela ville marqui, ha de Courcy,
 en Paris, en eur gouz deus ar soerz, ma en o levrice, o
 deus enuzet faus, me en attent. Ha buellin ha va chojrou ar p'rouel.
 An autrone miorec Hydant, en sa levrice, en deus lagot
 al lizeren guenta Kius e d'au, e buez sent braiz da us
 chojpled en sa guerez war ar guereu, e mis qer ju 1833.
 Gementre ne dea get leal. A. Lédan. An autrone maot
 en sa d'au d'rie en deus attribut faussant da yan ar Guen,
 va g'ier, war ar chabite dezanet. En distrouvel a meuz, en sa d'au 1842.